

رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

عبدالحسین شکورنیا^۱، هوشنگ علیجانی^۲، حسین الهام پور^۳، منیژه افرا^۴

چکیده

مقدمه: استفاده مناسب از رویکردهای مطالعه و یادگیری در بهبود عملکرد تحصیلی و پیشرفت دانشجویان از اهمیت شایانی برخوردار است. هدف این پژوهش تعیین وضعیت استفاده از رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بوده است.

روش: این مطالعه توصیفی بر روی ۱۶۵ نفر از دانشجویان انجام شد. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه رویکردها و مهارت‌های مطالعه دانشجویان (Approaches to Study Skills Inventory for Students) استفاده گردید. این پرسشنامه مشتمل بر ۵۲ سؤال است که در مجموع روش‌های مختلف مطالعه شامل رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه را مورد سنجش قرار می‌دهد. روایی محتوایی پرسشنامه توسط کارشناسان تأیید شد و پایایی آن با ضریب همبستگی آلفای کرونباخ برای سه رویکرد عمقی، راهبردی و سطحی به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۸۵ و ۰/۶۴ محاسبه گردید. برای پردازش اطلاعات از آمار توصیفی، آزمون مجذور کای و ضریب همبستگی پیرسون و از نرم‌افزار SPSS v.15 استفاده شد.

یافته‌ها: به طور کلی تعداد ۴۹ نفر (۲۹/۷٪) دانشجویان از رویکرد عمقی، ۷۹ نفر (۴۷/۹٪) رویکرد راهبردی و ۳۷ نفر (۲۲/۴٪) از رویکرد سطحی مطالعه استفاده می‌کردند. فراوانی رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه دانشجویان پرستاری به ترتیب ۲۸/۶، ۴۶/۴ و ۲۵/۰٪ و در دانشجویان مامایی این ارقام به ترتیب ۳۰/۹، ۴۹/۴ و ۱۹/۸ بود که از نظر آماری معنادار نبود ($p=0/721$). بین رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان رشته‌های پرستاری و مامایی برحسب طول مدت تحصیل در دانشگاه، عملکرد تحصیلی و جنسیت تفاوت آماری معناداری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه نشان می‌دهد که دانشجویان از رویکرد عمقی و راهبردی مطالعه بیشتر از رویکرد سطحی مطالعه استفاده می‌کنند. البته با افزایش حضور دانشجویان در دانشگاه این روند کمی تغییر می‌کند به نحوی که تمایل دانشجویان به استفاده از رویکردهای عمقی افزایش و از رویکرد راهبردی کاهش می‌یابد. بین دانشجویان پرستاری و مامایی در استفاده از رویکردهای عمقی و راهبردی تفاوتی وجود نداشت ولی دانشجویان پرستاری به طور قابل ملاحظه‌ای بیشتر از رویکرد سطحی استفاده می‌کردند.

کلید واژه‌ها: رویکردهای مطالعه، رویکردهای یادگیری، پرستاری و مامایی، Approaches to Study Skills Inventory for Students (ASSIST)

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۴/۲۸

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۱/۱۹

- ۱- مربی و عضو هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز (نویسنده مسؤول)
پست الکترونیکی: shakurnia@yahoo.com
- ۲- مربی و عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
- ۳- مربی و عضو هیأت علمی دانشکده علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز
- ۴- مربی و عضو هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه

رویکردهای مطالعه و یادگیری به مجموعه تکنیک‌ها، فنون و هنرهایی اطلاق می‌شود که مطالعه‌کننده با توسل به آن‌ها می‌تواند به کسب بازدهی بیشتر از مطالعه خویش بپردازد. به‌کارگیری روش‌ها و مهارت‌های متنوع مطالعه در نقاط مختلف جهان در یادگیری بهتر دانشجویان مورد تأکید قرار گرفته است (۱). رویکردهای مطالعه و یادگیری یک رفتار عادت‌ی و متمایز برای کسب دانش، مهارت و نگرش از طریق مطالعه می‌باشد که فراگیران به عنوان شیوه‌ای در یادگیری مطالب درسی خود به سایر شیوه‌ها ترجیح می‌دهند. رویکردهای مطالعه و یادگیری با تسهیل فرایند یادگیری، عملکرد تحصیلی دانشجویان را بهبود می‌بخشد. نتایج مطالعات مختلف حاکی از آن است که رویکردهای مطالعه و یادگیری در رشته‌های مختلف تحصیلی متنوع هستند (۲-۴).

از آنجایی که حرفه پرستاری و مامایی موقعیت‌های مختلفی از سلامتی تا بیماری را در بر می‌گیرد و دارای ابعاد رفتاری و زیستی می‌باشد، پرستاران آینده باید مهارت‌هایی را داشته باشند که پاسخگوی این انتظارات باشد. موارد ذکر شده و گسترش سریع تکنولوژی و افزایش پیچیدگی سیستم‌های بهداشتی، ضرورت توجه و بازنگری به برنامه آموزشی این حرفه را موجب می‌شود. رویکردهای مطالعه و یادگیری در آموزش پرستاری اهمیت زیادی دارد، زیرا ماموریت اصلی آموزش پرستاری تربیت پرستارانی توانمند و شایسته است که دانش، نگرش و مهارت لازم را برای حفظ و ارتقای سلامت آحاد جامعه داشته باشند (۷-۵). بنابراین لازم است برای بهبود وضع یادگیری و جهت افزایش دقت، سرعت و کیفیت مطالعه و درک مطالب، به آموزش و نهادینه‌سازی روش‌های مؤثر یادگیری و مطالعه پرداخته شود و طبعاً قبل از هر چیز شناخت مهارت و سبک مطالعه دانشجویان ضروری است.

بسیاری از دانشجویان زمانی که وارد دانشگاه می‌شوند در مورد مهارت‌های ضروری در دانشگاه که یکی از مهم‌ترین آن‌ها مهارت مطالعه و یادگیری است اطلاعات کمی دارند. دانشجویان باید قادر باشند تأثیر استفاده از مهارت‌ها را در دانشگاه ارزیابی کرده و با توجه به نتایج حاصل آن‌ها را به کار گیرند. اندازه‌گیری و ارزیابی رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان می‌تواند در

کمک به غربالگری و شناخت دانشجویانی که در معرض عملکرد پایین هستند مورد استفاده قرار گیرد (۸).

رویکردهای مطالعه و یادگیری از مقوله‌هایی است که در مراکز آموزش عالی به طور گسترده مورد توجه بوده است. به ویژه تحقیقات زیادی به این موضوع پرداخته‌اند که چرا برخی از دانشجویان بهتر از دیگران یاد می‌گیرند. آیا سبک مطالعه و یادگیری آنان متفاوت است (۹). تحقیق درباره رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان از سال ۱۹۷۰ در دانشگاه گوتنبرگ کشور سوئد آغاز شد. در این مطالعه سبک یادگیری و مطالعه دانشجویان با یک مطالعه کیفی مورد بررسی قرار گرفت و با توجه به درک و فهم مطالب، دو رویکرد مطالعه و یادگیری تبیین گردید. رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویانی که درک و فهم بیشتری از مطالب درسی داشتند رویکرد عمقی به مطالعه؛ و رویکرد دانشجویانی که درک و فهم کمتری از مطالب درسی داشتند رویکرد سطحی به مطالعه نامیده شد. بعدها Ramsden یک رویکرد سومی را نیز تبیین نمود که رویکرد راهبردی مطالعه نامیده شد (۱۰). در تحقیقات بعدی در کشورهای مختلف نیز ابعاد مختلف این رویکردهای مطالعه و یادگیری مورد بررسی قرار گرفته و تأیید شدند (۱۱-۱۳).

رویکرد عمقی مطالعه با انگیزش درونی برای یادگیری و علاقه به موضوعات درسی مشخص می‌شود. دانشجویانی که این رویکرد مطالعه را برگزیده‌اند به مطالب درسی علاقمند بوده و با تفکر انتقادی درباره نظریه‌ها و درک روابط آن‌ها و مرتبط ساختن اندیشه‌های مطرح شده، در جستجوی معنا از منابع مورد مطالعه پیوسته تلاش می‌کنند. در نتیجه رویکرد عمقی مطالعه منجر به نتایج بهتری در یادگیری با دوام و انتقال دانش و بهره‌برداری مناسب از آن می‌گردد (۱۴). در مقابل رویکرد سطحی مطالعه با عدم تعامل و تمایل در فرایند یادگیری همراه می‌باشد. این دسته از دانشجویان ضمن احساس خستگی و مشکل در فهم مطالب درسی، در درک روابط نظریات مختلف ناتوان بوده و صرفاً بر اساس وظیفه و تکلیف خاص و محدود مبادرت به مطالعه می‌کنند. از پیامدهای این سبک مطالعه درک نادرست از مفاهیم مهم و کیفیت پایین یادگیری مطالب درسی می‌باشد. دانشجویان بی‌اعتنا و سطحی به تدریسی تمایل دارند که اطلاعات را منتقل سازد و یادگیری را در جهت خواسته‌های تکلیف سوق دهد (۱۵).

رویکرد راهبردی ترکیبی از هر دو رویکرد عمقی و سطحی مطالعه می‌باشد که دانشجویان با ساماندهی شرایط به منظور کسب بهترین نتایج اتخاذ می‌نمایند. در دوران تحصیل گاهی موقعیت‌های ویژه‌ای برای فراگیران فراهم می‌شود که بهره‌برداری از آن شرایط برای آنان حیاتی است. مثلاً مواقعی که دانشجویان برای مطالعه حجم بسیار زیادی از مطالب درسی فرصت بسیار کمی دارند و ناچارند در این مدت زمان کم حجم زیادی از اطلاعات را از بر بکنند. بنابراین ویژگی این رویکرد درک و فهم مطالب درسی با هدف موفقیت کامل و کسب نمره عالی می‌باشد. دانشجویانی که رویکرد راهبردی مطالعه و یادگیری را انتخاب می‌نمایند، هدفشان در درجه اول دستیابی به موفقیت کامل با کسب بالاترین نمرات ممکنه می‌باشد. این دسته از فراگیران با برنامه‌ریزی زمانی دقیق و ایجاد انگیزه در خود و در راستای دستیابی به اهداف، برای انجام دادن درست کارها و یا صرفاً برای گرفتن نمره خوب کوشش بسیار می‌کنند (۱۶ و ۱۷).

با توجه به اهمیت رویکردها و مهارت‌های مطالعه در پیشرفت تحصیلی فراگیران و با توجه به فقدان اطلاعات درباره رویکردهای مطالعاتی دانشجویان پرستاری و مامایی، این مطالعه با هدف تعیین رویکردها و مهارت‌های مطالعاتی این دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۸۹ انجام گرفته است.

روش مطالعه

این مطالعه یک بررسی توصیفی - مقطعی است که بر روی ۱۷۵ نفر از دانشجویان دانشکده پرستاری - مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۸۹-۹۰ انجام شد. این دانشجویان با استفاده از روش تصادفی طبقه‌ای از بین دانشجویان رشته پرستاری و مامایی انتخاب شدند. حجم نمونه مطابق با جدول مورگان تعیین گردید (۱۹). و هر یک از رشته‌های پرستاری و مامایی به عنوان یک طبقه انتخاب و با توجه به تعداد دانشجویان هر رشته نمونه‌ای از دانشجویان سال‌های اول، دوم و سوم هر رشته حجم نمونه مورد مطالعه را تشکیل دادند.

ابزار گردآوری داده‌ها در این مطالعه، پرسشنامه رویکردها و مهارت‌های مطالعه دانشجویان (ASSIS: Approached and Study Skills Inventory

خرده مقیاس‌های رویکرد عمقی، راهبردی و سطحی در جدول شماره ۱ ذکر شده‌اند. سؤال‌های این پرسشنامه به شکل مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت تنظیم شده است که پاسخ‌دهندگان نظر خود را درباره هر کدام از گویه‌ها با گذاشتن علامت در یکی از گزینه‌های؛ موافق، تا حدودی موافق، نامطمئن، تا حدودی مخالف و مخالف مشخص می‌کنند. به هر کدام از گزینه‌ها وزنی از عدد ۵ تا ۱ تعلق می‌گیرد و نمره مربوط به هر کدام از مقیاس‌ها از طریق جمع کردن ارزش عددی سؤال‌های مربوطه به دست می‌آید. بر این اساس، می‌توان نمرات سه رویکرد اساسی را با جمع کردن نمرات خرده مقیاس‌های آن‌ها محاسبه کرد؛ نمرات خرده مقیاس‌ها با جمع کردن امتیازات داده شده به سؤال‌های هر خرده مقیاس به دست می‌آید. مقایسه میانگین نمرات رویکردها یا خرده مقیاس‌های هر رویکرد درجه اهمیت آن‌ها را نشان

هر خرده مقیاس به دست می‌آید. مقایسه میانگین نمرات رویکردها یا خرده مقیاس‌های هر رویکرد درجه اهمیت آن‌ها را نشان می‌دهد. در نهایت با توجه به میانگین‌های حاصل از جمع‌بندی سؤالات در سه حیطه عمقی، راهبردی و سطحی، رویکرد مطالعاتی دانشجویان تعیین می‌شود. بنابراین رویکرد اصلی فرد رویکردی بود که وی در آن بیشترین میانگین را به دست آورده بود.

به منظور رعایت نکات اخلاقی پرسشنامه‌ها بدون نام بوده و با کد مشخص می‌شد. داده‌های به دست آمده از آن‌ها همراه با معدل تحصیلی دانشجویان که در کنار سایر ویژگی‌های فردی توسط دانشجویان روی پرسشنامه ثبت شده بود با کد وارد نرم‌افزار می‌گردید.

داده‌های گردآوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS v.15، درصد فراوانی، مجذور آزمون کای و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. و $p \leq 0/05$ به عنوان سطح معناداری در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

از ۱۷۵ پرسشنامه توزیع شده، تعداد ۱۶۵ پرسشنامه توسط دانشجویان به طور کامل تکمیل و مورد بررسی قرار گرفت (میزان پاسخدهی ۹۴٪). از این تعداد ۳۴ نفر پسر (۲۰/۵٪) و ۱۳۱ نفر دختر (۷۹/۵٪) بودند. تعداد ۸۴ نفر (۵۱٪) در رشته پرستاری و تعداد ۸۱ نفر (۴۹٪) در رشته مامایی تحصیل می‌کردند. متوسط معدل تحصیلی کل دانشجویان ۱۶/۴۶ و دامنه معدل آن‌ها از ۱۲/۹۷ تا ۱۹/۳۹ متغیر بود. میانگین معدل تجمعی دانشجویان رشته پرستاری $16/14 \pm 1/3$ (دامنه معدل از ۱۲/۹۷ تا ۱۹) و میانگین معدل تجمعی دانشجویان رشته مامایی $16/80 \pm 1/12$ (دامنه معدل از ۱۴/۴۱ تا ۱۹/۳۹) بود.

تعداد ۴۹ نفر (۲۹/۷٪) دانشجویان از رویکرد عمقی، ۷۹ نفر (۴۷/۹٪) رویکرد راهبردی و ۳۷ نفر (۲۲/۴٪) از رویکرد سطحی مطالعه استفاده می‌کردند. درصد فراوانی رویکردهای مطالعه دانشجویان پرستاری و مامایی در جدول شماره ۱ نشان داده شده است. بررسی رویکردهای مطالعه دانشجویان به وسیله آزمون مجذور کای رابطه آماری معناداری را بین رویکردهای مطالعه دانشجویان پرستاری و مامایی نشان نداد ($p=0/721$). رویکرد سطحی

می‌دهد. رویکرد اصلی فرد رویکردی است که وی در آن بیشترین میانگین را به دست آورده است. رویکردهای دیگر، با توجه به میانگین، به ترتیب در مراحل بعدی اهمیت قرار می‌گیرند.

ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه در چندین مطالعه مورد بررسی قرار گرفته و شاخص‌های روایی و پایایی آن محاسبه شده است. نتایج این پژوهش‌ها ضمن تأیید روایی سازه ساختار عاملی پرسشنامه بر اساس مبانی نظری موجود، ضریب آلفای کرونباخ رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی را به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۷۰ و ۰/۸۰ محاسبه کرده‌اند (۲۲-۲۰). در دو مطالعه مشابه داخلی در دانشگاه‌های علوم پزشکی شیراز و شاهد نیز ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷۰ تعیین گردید که دال بر پایایی بالای نمونه فارسی این پرسشنامه می‌باشد (۲۳ و ۲۴). در این مطالعه نیز پایایی ثبات درونی پرسشنامه با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۸۵ و ۰/۶۴ محاسبه شد.

برای تعیین میانگین رویکردهای مطالعه دانشجویان به نحوی که نتایج حاصل قابل مقایسه با همدیگر باشند از روش Byrne استفاده شد (۱۵). بدین ترتیب بعد از محاسبه امتیازات خرده مقیاس‌های ۱۳ گانه و تجمیع تفکیک شده آن‌ها در سه حیطه جداگانه رویکرد عمقی، راهبردی و سطحی، برای تعیین میانگین هر حیطه امتیازات به دست آمده بر تعداد خرده مقیاس‌های آن حیطه تقسیم می‌شدند (برای رویکردهای عمقی و سطحی عدد ۴ و برای رویکرد راهبردی عدد ۵). بنابراین حداکثر نمره برای هر رویکرد ۲۰ و حداقل آن ۴ محاسبه شد.

سؤال‌های این پرسشنامه به شکل مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت تنظیم شده است که دانشجویان پس از مطالعه هر یک از عبارات، با علامت‌گذاری روی مقیاس رتبه‌بندی پنج درجه‌ای (موافق، تا حدودی موافق، نامطمئن، تا حدودی مخالف و مخالف) مقابل آن مشخص می‌کردند که مورد بیان شده تا چه حد در مورد آنان صدق می‌کند. به هر کدام از گزینه‌ها وزنی از عدد ۵ تا ۱ تعلق می‌گیرد و نمره مربوط به هر کدام از مقیاس‌ها از طریق جمع کردن ارزش عددی سؤال‌های مربوطه به دست می‌آید. بر این اساس، می‌توان نمرات سه رویکرد اساسی را با جمع کردن نمرات خرده مقیاس‌های آن‌ها محاسبه کرد؛ نمرات خرده مقیاس‌ها با جمع کردن امتیازات داده شده به سؤال‌های

می‌کردند به ترتیب $16/18 \pm 1/3$ ، $16/29 \pm 1/4$ و $15/83 \pm 1/1$ و میانگین معدل تجمعی دانشجویان رشته پرستاری که از رویکرد عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه استفاده می‌کردند به ترتیب $16/92 \pm 1/2$ ، $16/76 \pm 1/2$ و $16/75 \pm 0/95$ بود.

برای بررسی بیشتر در این ارتباط، ضریب همبستگی پیرسون بین معدل تحصیلی دانشجویان و میانگین رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی آنان محاسبه شد. نتایج نشان داد که رابطه معناداری بین رویکردهای مطالعه دانشجویان و عملکرد تحصیلی آنان وجود ندارد. یعنی تفاوتی بین رویکرد مطالعه دانشجویان با پیشرفت تحصیلی بالا و پایین وجود ندارد (ضریب همبستگی پیرسون بین رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه دانشجویان با معدل تحصیلی آنان به ترتیب $0/077$ ، $0/070$ و $-0/118$ به دست آمد که از نظر آماری معنادار نبود (مقادیر p برای رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه دانشجویان به ترتیب $p=0/331$ ، $p=0/382$ و $p=0/138$ بود).

ماتریس همبستگی بین رویکردهای سه گانه مطالعه نشان داد که بیشترین ارتباط بین رویکرد عمقی و راهبردی ($r=0/695$ ، $p=0/001$) و کمترین رابطه بین رویکرد سطحی و عمقی وجود دارد ($r=0/605$ ، $p=0/041$ - $r=$). به عبارتی افرادی که از رویکرد راهبردی مطالعه استفاده بیشتری کرده‌اند به رویکرد عمقی مطالعه نیز توجه بیشتری داشته‌اند، به تعبیر دیگر این دو رویکرد با هم مرتبط می‌باشند. برعکس ضریب همبستگی منفی و پایین بین رویکردهای عمقی و سطحی مطالعه نشان‌دهنده رابطه ضعیف این دو متغیر می‌باشد.

در مجموع می‌توان نتیجه گرفت که بین رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان رشته‌های پرستاری و مامایی برحسب طول مدت تحصیل در دانشگاه، عملکرد تحصیلی و جنسیت تفاوت آماری معناداری وجود ندارد.

مطالعه دانشجویان پرستاری بیشتر از دانشجویان مامایی بود. به عبارتی دانشجویان پرستاری در مقایسه با دانشجویان مامایی از رویکرد سطحی مطالعه بیشتر استفاده می‌کردند.

مقایسه فراوانی رویکردهای مطالعه دانشجویان دختر و پسر نشان داد که رابطه آماری معناداری بین رویکردهای مطالعه و جنسیت دانشجویان وجود ندارد ($p=0/948$). بدین معنا که نمی‌توان دانشجویان دختر را عمقی‌تر و یا سطحی از دانشجویان پسر دانست (نمودار شماره ۱).

برای بررسی این نکته که آیا بین رویکردهای مطالعه دانشجویان سال پایین و بالا تفاوت وجود دارد فراوانی رویکردهای عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه برای دانشجویان سال اول، دوم و سوم محاسبه شده و با استفاده از آزمون مجذور کای مورد بررسی قرار گرفت (جدول شماره ۲). نتایج آزمون آماری نشان داد که بین رویکرد عمقی، راهبردی و سطحی دانشجویان سال اول، دوم و سوم تفاوت آماری معناداری وجود ندارد ($p=0/514$). یعنی رویکرد مطالعه دانشجویان در طول دوران تحصیل در دانشگاه در سال‌های مختلف تغییر اساسی نمی‌کند.

برای مقایسه رویکردهای مطالعه دانشجویان با عملکرد تحصیلی پایین و بالا از آزمون مجذور کای استفاده شد. نتایج نشان داد که بین رویکردهای مطالعه دانشجویان با عملکرد تحصیلی پایین و بالا تفاوت معنادار وجود ندارد. گرچه درصد فراوانی رویکردهای عمقی و راهبردی مطالعه دانشجویان با عملکرد تحصیلی بالا بیشتر از دانشجویان با عملکرد تحصیلی پایین بود، اما این تفاوت به حد معنادار آماری نرسید ($p=0/461$). بر عکس فراوانی رویکرد سطحی مطالعه دانشجویان با عملکرد تحصیلی پایین، بیشتر از دانشجویان با عملکرد تحصیلی بالا بود. به عبارتی دانشجویان با عملکرد تحصیلی پایین توجه بیشتری به رویکرد سطحی مطالعه دارند (نمودار شماره ۲). میانگین معدل تجمعی دانشجویان رشته پرستاری که از رویکرد عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه استفاده

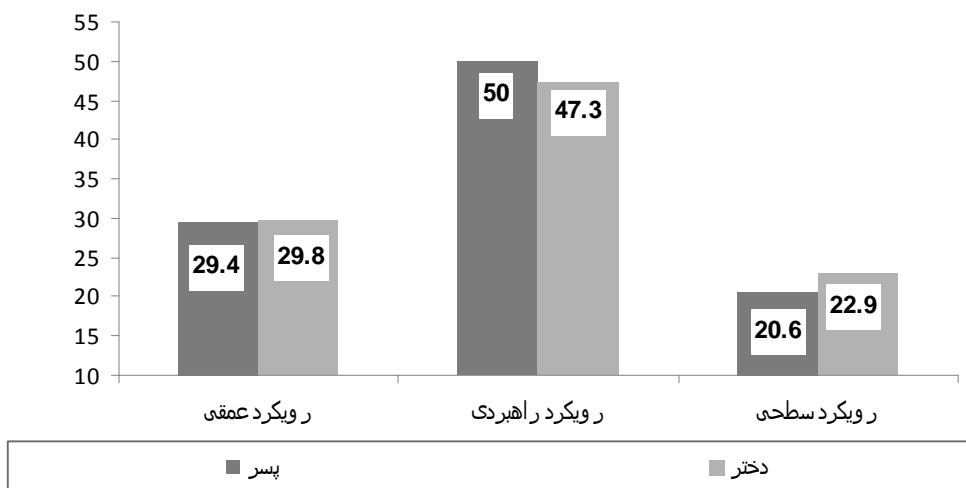
جدول ۱- توزیع فراوانی انواع رویکرد مطالعه در دانشجویان پرستاری و مامایی مورد مطالعه

رویکرد سطحی تعداد (%)	رویکرد راهبردی تعداد (%)	رویکرد عمقی تعداد (%)	رشته دانشجویان
۲۱(۲۵)	۳۹(۴۶/۴)	۲۴(۲۸/۶)	پرستاری
۱۶(۱۹/۸)	۴۰(۴۹/۴)	۲۵(۳۰/۹)	مامایی
۳۷(۲۲/۴)	۷۹(۴۷/۹)	۴۹(۳۹/۷)	کل

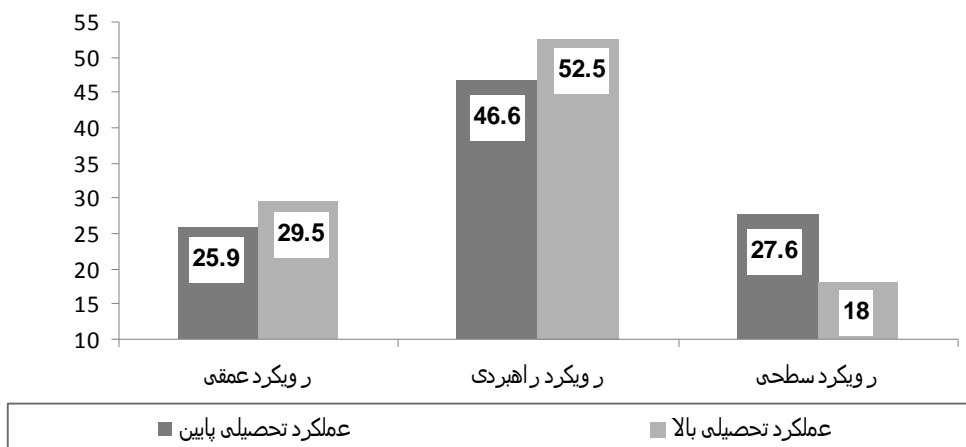
جدول ۲- توزیع فراوانی انواع رویکرد مطالعه در دانشجویان پرستاری و مامایی به تفکیک سال

رویکرد سطحی تعداد (%)	رویکرد راهبردی تعداد (%)	رویکرد عمقی تعداد (%)	دانشجویان
۱۱(۱۹)	۳۳(۵۷)	۱۴(۲۴)	سال اول
۱۳(۲۴/۵)	۲۴(۴۵)	۱۶(۳۰)	سال دوم
۱۳(۲۴/۱)	۲۲(۴۰)	۱۹(۳۵)	سال سوم

نمودار ۱- درصد فراوانی رویکردهای مطالعه دانشجویان پرستاری و مامایی به تفکیک جنس

نمودار ۲- درصد فراوانی رویکردهای مطالعه دانشجویان پرستاری و مامایی به تفکیک عملکرد تحصیلی

بحث

زیر بنایی مطالب است از راهبردهای مرتبط با رویکرد عمقی استفاده می‌کنند. بنابراین، معلمین نباید به استفاده ابزاری از نمرات امتحان پرداخته و برای برانگیختن دانشجویان برای مطالعه آن‌ها را از امتحان بترسانند و در مقابل باید بر درک و فهم مطالب تکیه کنند. به‌کارگیری الگوی مناسب مطالعاتی توسط دانشجویان عامل بسیار مهمی در ارتقا و پیشرفت تحصیلی و ماندگاری دانش فراگرفته است، در حالی که روش نامناسب می‌تواند موجب محدودیت دریافت دانش و سطحی شدن درک دانشجو شود. بنابراین با آموزش و اصلاح رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان می‌توان آنان را به اتخاذ و به‌کارگیری شیوه‌های مناسب مطالعه و یادگیری سوق داد.

یافته‌های این پژوهش همچنین نشان داد که دانشجویان پرستاری و مامایی به یک نسبت از رویکردهای راهبردی و عمقی استفاده می‌کنند. در حالی که توجه و استفاده دانشجویان رشته پرستاری از رویکرد سطحی مطالعه در مقایسه با دانشجویان رشته مامایی بیشتر بوده است (۲۵٪ در مقابل ۱۹/۸٪). این یافته با نتایج مطالعه منصور (۲۵٪) در ارتباط با رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی شیراز که میزان استفاده دانشجویان پرستاری و مامایی به ترتیب ۲۲٪ و ۱۱٪ گزارش گردیده است، هم‌خوانی دارد (۲۳). عوامل زیادی در انتخاب رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویان مؤثر است؛ انگیزش درونی و تجارب قبلی مطالعه و یادگیری دانشجویان، محتوای دروس، شیوه تدریس اساتید و نحوه ارزشیابی دانشجویان (۱۰) از عواملی هستند که می‌توانند از علل انتخاب این رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی بوده باشند.

نتایج برخی از پژوهش‌ها نشان داده است که دانشجویانی که در مطالعه خود از رویکردهای عمقی استفاده می‌کنند در مقایسه با دانشجویانی که از رویکردهای سطحی مطالعه استفاده می‌کنند پیشرفت تحصیلی بالاتری دارند (۲۴). در این مطالعه اگر چه معدل جمعی دانشجویانی که از رویکرد عمقی مطالعه استفاده می‌کردند از دانشجویانی که از رویکرد سطحی مطالعه استفاده می‌کردند بالاتر بود، اما این تفاوت از نظر آماری معنادار نبود. این یافته با نتایج برخی از پژوهش‌های موجود در این زمینه از جمله مطالعه Davidson, Diseth و Scoullar هم‌خوانی دارد (۲۷-۲۵). اما با نتایج برخی

مطالعه حاضر به منظور بررسی رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که در مقیاس کلی، میزان استفاده دانشجویان از رویکردهای راهبردی، عمقی و سطحی مطالعه به ترتیب ۴۷/۹٪، ۲۹/۷٪ و ۲۲/۴٪ بود. بر این اساس نتایج به دست آمده را می‌توان به این صورت تبیین کرد که دانشجویان به زعم خود هنگام مطالعه از رویکردهای راهبردی و عمقی مانند جستجوی درک و فهم، دآوری نقادانه و کنترل و اثربخشی، بیشتر استفاده می‌کنند و این شیوه‌ها را به رویکردهای سطحی مانند حفظ کردن طوطی‌وار و مطالعه بدون هدف ترجیح می‌دهند. انگیزه آن‌ها از مطالعه هم بیشتر ناشی از علاقمندی به مطالب مورد مطالعه و دستیابی به اهداف تعیین شده است تا ترس از شکست تحصیلی. این وضعیت نه تنها در دانشجویان پرستاری و مامایی این دانشگاه، بلکه در مطالعات انجام شده در سایر دانشگاه‌ها و بر روی سایر دانشجویان نیز نتایج مشابهی در بر داشته است. منصور و سیف با انجام دو مطالعه مشابه بر روی دانشجویان پرستاری - مامایی و علوم تربیتی به ترتیب در دانشگاه‌های علوم پزشکی شیراز و شاهد نشان دادند که توجه دانشجویان به رویکرد عمقی مطالعه بیشتر از رویکرد سطحی بوده است که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد (۲۳ و ۲۴). نتایج یک مطالعه که در سال ۲۰۰۷ روی دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه نورترن انجام گرفت نیز فراوانی استفاده دانشجویان را از رویکردهای راهبردی، عمقی و سطحی مطالعه به ترتیب ۵۵٪، ۲۶٪ و ۱۹٪ گزارش نموده است که با نتایج این مطالعه هم‌خوانی دارد (۱۰). Byrne نیز در مطالعه‌ای مشابه در سال ۲۰۰۹ با بررسی رویکردهای مطالعه ۲۳۰ دانشجوی دانشگاه دوبلین، میانگین رویکردهای راهبردی، عمقی و سطحی مطالعه دانشجویان را به ترتیب ۱۴/۲۸، ۱۳/۶۵ و ۱۲/۵۳ گزارش کرده که با نتایج مطالعه حاضر مطابقت دارد (۱۵). رویکردهای مطالعه متأثر از انگیزه‌های دانشجویان برای مطالعه است. دانشجویان زمانی که به خاطر ترس از شکست درس می‌خوانند، بیشتر به استفاده از راهبردهای مرتبط با رویکرد سطحی مانند حفظ کردن طوطی‌وار رو می‌آورند و زمانی که انگیزه آن‌ها از خواندن، فهمیدن معانی

مطالعات که رابطه معناداری بین رویکرد مطالعه و پیشرفت تحصیلی به دست آورده‌اند (۲۸،۲۳ و ۲۹) هم‌خوانی ندارند. سیف به نقل از انتویستل و رامسدن بیان می‌نماید که؛ رابطه بین رویکردهای مطالعه و پیشرفت تحصیلی در موقعیت‌های مختلف تغییر می‌کند. بنابراین با وجود یافته‌های اخیر این سؤال باید پاسخ داده شود که «آیا الزامات محیط تحصیلی مانند ویژگی‌های سنجش باعث می‌شود که دانشجویان دارای پیشرفت بالای تحصیلی نیز از رویکرد سطحی مطالعه استفاده کنند؟» (۲۴).

نتایج پژوهش‌های قبلی انجام شده درباره رابطه پیشرفت تحصیلی و رویکردهای مطالعه نشان می‌دهد که با وجود مرتبط دانسته شدن رویکرد عمقی با پیشرفت تحصیلی بالا و رویکرد سطحی با پیشرفت تحصیلی پایین، توافق موجود در این زمینه زیاد نیست. برخی از پژوهشگران رابطه معناداری بین رویکرد مطالعه و پیشرفت تحصیلی پیدا نکرده‌اند (۲۷-۲۵). برخی دیگر بین رویکرد عمقی و پیشرفت تحصیلی بالا رابطه معنادار گزارش کرده‌اند، اما بین رویکرد سطحی و پیشرفت تحصیلی پایین رابطه‌ای پیدا نکرده‌اند (۳۰ و ۳۱). و بالاخره این که برخی پژوهشگران رابطه بین رویکرد سطحی مطالعه و پیشرفت تحصیلی پایین را تأیید کرده‌اند اما بین پیشرفت تحصیلی بالا و رویکرد عمقی رابطه معناداری نیافته‌اند (۳۲ و ۳۳). پراکندگی در نتایج این پژوهش‌ها می‌تواند ناشی از چند عامل باشد. اول این که شاخص‌های عملکرد یا پیشرفت تحصیلی از یک پژوهش به دیگری متفاوت است. علت دیگر پراکندگی در نتایج این پژوهش‌ها مشخصات نمونه‌های مورد بررسی و نیز روش‌های آماری مورد استفاده است.

دیگر یافته‌های پژوهش تفاوت رویکردهای مطالعه دانشجویان پرستاری-مامایی را در طول مدت تحصیل آن‌ها در دانشگاه نشان می‌دهد. نتایج نشان داد که افزایش حضور دانشجویان در دانشگاه منجر به تغییر الگوی مطالعاتی آنان گردیده است. به نحوی که با افزایش مدت زمان حضور دانشجویان در دانشگاه رویکرد عمقی افزایش و رویکرد راهبردی کاهش قابل ملاحظه‌ای را نشان داده است. یعنی دانشجویان سال سوم که مدت بیشتری در دانشگاه به تحصیل اشتغال داشته‌اند نسبت به دانشجویان سال اول و یا دوم که مدت زمان کمتری به آموزش و تحصیل در دانشگاه اشتغال داشته‌اند رویکرد مطالعه متفاوت داشته‌اند. در مطالعه منسوری روی دانشجویان پرستاری-

مامایی دانشگاه علوم پزشکی شیراز رویکرد عمقی مطالعه دانشجویان را در سال اول، دوم و سوم تحصیل در دانشگاه به ترتیب برای دانشجویان پرستاری ۵۸، ۶۶ و ۶۸٪ و برای دانشجویان مامایی ۵۰، ۶۳ و ۷۴٪ گزارش نموده است که با مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد (۲۳). نتایج یک مطالعه در دانشکده پزشکی دانشگاه ویرجینیا نیز نشان داد که رویکرد عمقی مطالعه دانشجویان از ۵۱/۹٪ در آغاز سال تحصیلی به ۵۵/۷٪ در در پایان سال تحصیلی و رویکرد راهبردی مطالعه دانشجویان از ۴۱/۷٪ به ۳۴/۴٪ رسید که با نتایج این بررسی هم‌هنگ می‌باشد (۳۴). افزایش حضور دانشجویان در دانشگاه و آشنا شدن آنان با شیوه تدریس و نحوه ارزیابی اساتید می‌تواند از علل گرایش دانشجویان به رویکرد عمقی مطالعه بوده باشد. نتایج تحقیقات انجام شده در ارتباط با تغییر رویکردهای مطالعه دانشجویان در طول تحصیل در دانشگاه‌ها با یافته‌های این پژوهش مبنی بر سطحی‌تر شدن تدریجی رویکردهای مطالعه هم‌خوانی دارد. نتایج مطالعه Zeegers که با انجام یک پژوهش طولی رویکردهای مطالعه دانشجویان رشته‌های علوم را در طول سه سال در دانشگاه مورد بررسی قرار داد مشخص گردید که اولاً بیشترین تغییر در رویکردهای مطالعه دانشجویان در ۹ ماه نخست ورود به دانشگاه رخ می‌دهد؛ ثانیاً نمرات رویکرد سطحی از زمان ورود به دانشگاه به تدریج افزایش پیدا می‌کند. و حداکثر این میزان افزایش در سال اول رخ می‌دهد و پس از آن نمرات رویکرد سطحی به تدریج کاهش پیدا می‌کند اما به سطح اولیه نمرات زمان ورود به دانشگاه بر نمی‌گردد (۳۷). میزان استفاده دانشجویان از رویکرد سطحی مطالعه در این بررسی در سه سال متوالی به ترتیب ۱۹، ۲۴/۵ و ۲۴/۱٪ بوده است که با نتایج پژوهش Zeegers هم‌خوانی دارد. سیف معتقد است که علل گرایش دانشجویان به رویکرد سطحی مطالعه در دانشگاه فرهنگ حاکم بر آموزش عالی است. او می‌افزاید که دانشجویان در بدو ورود به دانشگاه براساس تصویری که از آموزش و یادگیری در دانشگاه دارند، دانشگاه را محل جستجوگری علمی و دست یافتن به درک و فهم بالا از مطالب علمی می‌دانند. اما به تدریج متوجه می‌شوند که کسب نمرات بالا از سوی محیط آموزشی تشویق می‌شود و نمره به عنوان مهم‌ترین شاخص موفقیت تحصیلی در ارتقای آن‌ها نقش دارد و استفاده از راهبردهای سطحی مطالعه مانند حفظ کردن اطلاعات نقش مهمی در ادامه

رویکرد سطحی کمتر از دو رویکرد دیگر مورد توجه دانشجویان بوده است. بین دانشجویان پرستاری و مامایی در استفاده از رویکردهای راهبردی و عمقی مطالعه و یادگیری تفاوتی وجود نداشت ولی دانشجویان پرستاری به طور قابل ملاحظه‌ای از رویکرد سطحی بیشتر استفاده می‌کردند. با افزایش حضور دانشجویان در دانشگاه رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویان تا اندازه‌ای تغییر می‌کند به نحوی که تمایل دانشجویان به استفاده از رویکرد راهبردی کاهش و رویکرد عمقی افزایش می‌یابد. بین رویکردهای مطالعه دانشجویان با عملکرد تحصیلی پایین و بالا تفاوت معناداری مشاهده نشد. اگر چه معدل تحصیلی دانشجویانی که از رویکرد عمقی مطالعه استفاده می‌کردند از دانشجویانی که از رویکرد سطحی مطالعه استفاده می‌کردند به طور قابل ملاحظه‌ای بالاتر بود اما این تفاوت از نظر آماری معنادار نبود. بین رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان دختر و پسر نیز تفاوت معناداری مشاهده نگردید. با توجه به اهمیت رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان انجام بررسی‌هایی در این زمینه در جمعیت‌های مختلف دانشجویی به منظور روشن نمودن ابعاد این موضوع پیشنهاد می‌شود.

تشکر و قدردانی

از کلیه دانشجویان عزیز که با دقت و حوصله پرسشنامه‌های ارسالی را تکمیل و در انجام این تحقیق ما را یاری نمودند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

تحصیل آن‌ها در مقاطع بالاتر دارد. به همین دلیل به تدریج به استفاده از رویکردهایی که از سوی محیط آموزشی تشویق می‌شود، رو می‌آورند (۲۴).

مقایسه میانگین نمرات رویکردهای مطالعه در دو جنس تفاوت معنادار آماری نشان نداد. به عبارت دیگر بین میزان استفاده از رویکردهای مختلف مطالعه در بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت وجود ندارد یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر عدم تفاوت در رویکردهای مطالعه دانشجویان پسر و دختر با نتایج برخی پژوهش‌های قبلی مانند سیف (۲۴)، Duff (۳۶) و Smith (۳۷) هم‌خوانی دارد و با نتایج برخی مطالعات دیگر هماهنگی ندارد (۳۸ و ۳۹). ناهماهنگی در نتایج این پژوهش‌ها را می‌توان بیشتر به شرایط مطالعه و نیز روش‌های پژوهش نسبت داد. یکی از محدودیت‌ها و مشکلات این مطالعه، عدم تمایل برخی از دانشجویان در تکمیل پرسشنامه و یا عدم درج کامل اطلاعات فردی خود در پرسشنامه بود که با توضیح و تبیین اهداف طرح توسط مجری تاحدودی مشکل مرتفع گردید. پیشنهاد می‌شود این مطالعه در سطح دانشکده‌های مختلف و با حجم نمونه بیشتری انجام شود تا بتوان با مقایسه نتایج حاصل راهبردهایی جهت بهبود شرایط مطالعه و یادگیری دانشجویان ارایه داد.

نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که رویکرد غالب مطالعه دانشجویان رشته‌های پرستاری و مامایی رویکرد راهبردی؛ و بعد از آن رویکرد عمقی است.

منابع

- 1 - Sadler SE. Intuition-analysis style and approaches to studying. *Educational Studies*. 1999; 25(2): 159-173.
- 2 - Hsu CHC. Learning styles of hospitality students: Nature or nurture? *International Journal of Hospitality Management*. 1999; 18(1):17-30.
- 3 - Khadivzadeh T, Seif A, Valayi N. The Relationship of Students' Study strategies with their Personal Characteristics and Academic Background. *Iranian Journal of Medical Education*. 2004; 4(2): 53-61.
- 4 - Valizadeh L, Fathi Azar E, Zamanzadeh V. The relationship between Learning Characteristics and Academic Achievement in Nursing and Midwifery Students. *Iranian Journal of Medical Education*. 2008; 7(2): 443-449.

- 5 - Sutcliffe L. An investigation into whether nurses change their learning style according to subject area studied. *J Adv Nurs*. 1993 April; 18(4): 647-658.
- 6 - Karimi Mooneghi, Hossein, Dabbaghi F, Oskouei F, Vehviläinen Julkunen K. Learning Style in Theoretical Courses: Nursing Students' Perceptions and Experiences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2009; 9(1): 41-54.
- 7 - Mirzabeigi Gh, Sanjari M, Shirazi F, Heidari Sh, Salemi S. Nursing students' and educators' views about nursing education in Iran. *IJNR*. 1390; 6(20): 64-74.
- 8 - Saheb Alzamani M, Zirak A. Students' Learning and Study Strategies in Isfahan University of Medical Sciences and their relationship with Test Anxiety. *Iranian Journal of Medical Education*. 2011; 11(1): 58-68.
- 9 - Marton F, Booth S. Learning and awareness. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Inc; 1997. P. 16-23.
- 10 - Brodersen Lisa D. Approaches to studying and study tactics of baccalaureate nursing students, UNIVERSITY OF NORTHERN IOWA, 2007(dissertation) Available from: 16 Apr 2011; <http://gradworks.umi.com/32/98/3298304.html>
- 11 - Morgan A, Taylor E, Gibbs G. Variations in students' approaches to studying. *British Journal of Educational Technology*. 1982; 13: 107-113.
- 12 - Duff A. A note on the reliability and validity of a 30-item version of the Entwistle and Tait's Revised Approaches to Studying Inventory. *British Journal of Experimental Psychology*. 1997; 67: 529-537.
- 13 - Entwistle N, Tait H, McCune V. Patterns of response to approaches to studying inventory across contrasting groups and contexts. *European Journal of Psychology of Education*. 2000; 15(1): 33-48.
- 14 - Byrne M, Flood B, Willis P. An Inter-Institutional Exploration of the Learning Approaches of Students Studying Accounting. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*. 2009; 20(2): 155-167.
- 15 - Booth P, Luckett P, Maldenovic R. The quality of learning in accounting education: The impact of approaches to learning on academic performance. *Accounting Education: An International Journal*. 1999; 8(4): 277-300.
- 16 - Duff A. Understanding academic performance and progression of first year accounting and business economics undergraduates: The role of approaches to learning and prior academic achievement. *Accounting Education: An International Journal*. 2004; 13(4): 409-430.
- 17 - Abraham RR, Kamath A, Upadhya S, Ramnarayan K. Learning approaches to physiology of undergraduates in an Indian medical school. *Med Educ*. 2006; 40: 916-23.
- 18 - Emamipour S, Shams Esfandabad H. *Learninh and Cognitive Styles: Theories and Tests*. Tehran: Samt Publisher; 2007.
- 19 - Krejcie Robert V, Morgan Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities", *Educational and Psychological Measurement*, Available from: <http://alimir20.persianblog.ir/post/22>
- 20 - Diseth A. Validation of Norwegian version of the Approaches and Study Skills Inventory for Students (ASSIST): Application of structural equation modelling. *Scandinavian Journal of Educational Research*. 2001; 45: 381-394.
- 21 - Byrne M, Flood B, Willis P. Validation of the Approaches and Study Skills Inventory for Students (ASSIST) using accounting students in the USA and Ireland: a research note. *Accounting Education*. 2004; 13(4): 449-459.

- 22 - Speth CA, Namuth DM, Lee DJ. Using the ASSIST Short Form for Evaluating an Information Technology Application: Validity and Reliability Issues. *Informing Science Journal*. 2007; 10: 107-119.
- 23 - Mansouri P, Soltani F, Rahemi S, Moosavi Nasab M, Ayatollahi A, Nekooeian A. Nursing and midwifery students' approaches to study and learning. *J Adv Nurs*. 2006; 54(3): 351-8.
- 24 - Saif A, Fathabadi J. Different Approaches to Lesson Study and the Relationship of Study Skills with Academic Achievement, Gender and Educational Experience of University Students. *Daneshvar (Raftar) Shahed University*. 2009; 33: 29-40.
- 25 - Diseth A, Martinsen O. Approaches to Learning, Cognitive style, and Motives as predictors of Academic Achievement. *Educational Psychology*. 2003; 23(2): 196-207.
- 26 - Scoullar K. The influence of assessment method on students' learning approaches: Multiple-choice question examination versus assignment essay. *Higher Education*. 1998; 35: 453-472.
- 27 - Davidson RA. Relationship of study approach and exam performance. *Journal of Accounting Education*. 2002; 20: 29-44.
- 28 - Diseth A. Personality and approaches to learning as predictors of academic achievement. *European Journal of Personality*. 2003; 17: 143-155.
- 29 - Fathabadi J, Saif A. Investigating the effects of type of assessment (Essay and Multiple-Choice) on students' approaches to studying and exam perception strategies between students with high and low achievement. *Journal of Education and Psychology*. 2007; 3(4): 21-46.
- 30 - Duff A, Boyle E, Dunleavy K, Ferguson J. The relationship between personality, approaches to learning, and academic performance. *Personality and Individual Differences*. 2004; 36: 1970-1920.
- 31 - Elias RZ. Students' approaches to study in introductory accounting courses. *Journal of Education for Business*. 2005; 12: 194-200.
- 32 - Diseth A, Martinsen Y. Approaches to learning, cognitive style, and motives as predictors of academic achievement. *Educational Psychology*. 2003; 23(2): 195-207.
- 33 - Minbashian A, Huon GF, Bird KD. Approaches to studying and academic performance in short-essay exams. *Higher Education*. 2004; 47: 161-176.
- 34 - Ward P. First year medical students' approaches to study and their outcomes in a gross anatomy course. *Clinical Anatomy*. 2011; 24: 120-127.
- 35 - Zeegers P. Student learning in science: A longitudinal study using the Biggs' SPQ. Paper presented at HERDSA Annual International Conference, Melbourne, 12-15 July 1999.
- 36 - Duff A. The Revised Approaches to Studying Inventory (RASI) and its use in management education. *Active Learning in Higher Education*. 2004; 5(1): 56-72.
- 37 - Smith SN, Miller RJ. Learning Approaches: Examination type, discipline of study, and gender. *Educational Psychology*. 2005; 25(1): 43-53.
- 38 - Kereber C. The relationship between students' course perception and their approaches to studying in undergraduate science courses: A Canadian experience. *Higher Education Research and Development*. 2003; 22(1): 57-75.
- 39 - Hassall T, Joyce J. Floating on the surface or in the deep end? *Management Accounting*. 1998; 76: 46-50.

Nursing and Midwifery students' approaches to study and learning in AJUMS

Shakurnia¹ A (MSc.) - Alijani² H (MSc.) - Elhampour³ H (MSc.) - Afra⁴ M (MSc.).

Introduction: Utilizing appropriate approaches to study and learning can be improved student academic performance. This study was designed to investigate the study and learning approaches used by of Nursing and Midwifery students in AJUMS.

Methods: This cross-sectional study was carried out on 165 of Nursing and Midwifery students in 2010. The Approaches to Study Skills Inventory for Students (ASSIST) questionnaire was administered. The questionnaire includes 52 questions that assessed the study of different methods of deep, strategic and surface approaches. Questionnaire content validity was confirmed by experts and its reliability with Cronbach's alpha coefficient for the three deep approach, strategic and surface was calculated 0.76, 0.85 and 0.64, respectively. Data was analysed by SPSS-15 software and descriptive and analytical chi square test and Pearson correlation coefficient.

Results: The frequency of deep, strategies and surface approaches of nursing students was 28.6%, 46.4% and 25.0% respectively. The figures for midwifery students were 30.9%, 49.4% and 19.8% respectively ($P=0.721$). Between GPA, sex and Duration of study in universities and students' study approaches differences were not statistically significant.

Conclusion: The results showed that students mostly used strategic and deep approaches. The rate of such study approaches will change the way students tend to use deep approaches to increase and the strategic approaches to decrease. Between nursing and midwifery students' study approaches in utilizing of deep and strategic approaches no significant difference was found, but nursing students, mostly used surface approach.

Key words: Study approaches, learning approaches, nursing & midwifery, Approaches to Study Skills Inventory for Students (ASSIST)

1 - Corresponding author: MSc., Faculty Member of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

e-mail: shakurnia@yahoo.com

2 - MSc., Faculty Member of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

3 - MSc., Faculty Member of Ahvaz Shahid Chamran University, Ahvaz, Iran

4 - MSc., Faculty Member of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran